

papers

**La necesidad de un
feminismo decolonial**
Leidys Mena-Valderrama

No en nuestro nombre
Laurent Cohen Medina

**De la jubilació
activa i activista**
Entrevista a Josep Manuel Suárez
Per Josep Ramon Giménez

**El tercer sector: reptes
de present i de futur**
Joan Brunet i Mauri

**COHABITAC, treball en
xarxa per la construcció
d'habitatge social**
Pere Esteve Sala

**El cinema i el conflicte
nord-irlandès**
Muriel Giménez

sumari

- 2 Des de la junta...
Ester Garcia
- 3 La necesidad de un feminismo decolonial
Leidys Mena-Valderrama
- 6 No en nuestro nombre
Laurent Cohen Medina
- 9 Retalls de premsa
- 11 De la jubilació activa i activista
Entrevista a Josep Manuel Suárez
Per Josep Ramon Giménez
- 15 El tercer sector: reptes de present i de futur
Joan Brunet i Mauri
- 18 COHABITAC, treball en xarxa per la construcció d'habitatge social
Pere Esteve Sala
- 21 Cinema: El cinema i el conflicte nord-irlandès
Muriel Giménez
- 23 Activitats Lliga

Revista Papers

Edita	Lliga dels Drets dels Pobles
Data d'edició	febrer 2024
Dipòsit Legal	B-23019-2007
Consell de redacció	Begoña Basterretxea, Ester Garcia, Joan Brunet, Josep Ramon Giménez, Lita Gilabert, Muriel Giménez i Núria Jané.
Correcció	Eva Perdiguier i Marga Garriga.
Revista quadrimestral	
Disseny on-line	Verónica Bustos
LLIGA DELS DRETS DELS POBLES	
Adreça	Sant Isidre, 140 (Ca l'Estruch) 08208 SABADELL
Telèfon	93 723 71 02
Fax	93 168 58 71
Web	www.dretsdels pobles.org
Adreça electrònica	info@dretsdels pobles.org
Horari d'atenció	De dilluns a divendres

La Lliga dels Drets dels Pobles no comparteix necessàriament l'opinió dels autors dels articles publicats en la revista.

La Lliga dels Drets dels Pobles agrairà la reproducció i divulgació dels continguts d'aquesta revista sempre i quan se citi la font.

des de la junta...

Quanta, quanta guerra...

Ja portem quatre mesos de guerra entre Israel i Hamàs i la destrucció física i moral que s'està produint a la Franja de Gaza és d'unes proporcions indescriptibles.

La guerra entre Ucraïna i Rússia, després de la invasió russa, està a punt de complir dos anys. Les víctimes civils i militars d'ambdós bàndols continuen augmentant.

Altres guerres de baixa intensitat, o aquelles que no es troben en el focus mediàtic, segueixen el seu curs destructor. És el cas dels conflictes gairebé oblidats del Sudan i Sudan del Sud, de Síria, Iemen, Myanmar o Etiòpia, entre d'altres.

El 30 de gener les escoles del nostre país van celebrar el DENIP (Dia Escolar per la no-violència i la Pau), i els educadors i les educadores vam parlar novament de Pau i de no-violència en un context mundial gens gratificant.

D'aquestes guerres i de molts altres contextos adversos sorgeixen els milions de desplaçats interns, refugiats i migrants econòmics que busquen protecció i oportunitats dins o fora de llurs fronteres. Segons Creu Roja, el total mundial de persones refugiades i desplaçades internes es mantenen en màxims històrics. A la vegada, els països "d'acollida" endureixen les seves lleis i polítiques d'asil.

El negoci armamentístic sosté tots aquests conflictes armats, els alimenta. A tall d'exemple, Israel ha esdevingut un país punter en la indústria d'armes i tecnologies de control i, tal com diu el Centre Delàs d'Estudis per la Pau, Palestina, sobretot la Franja de Gaza, ja fa uns anys que és el seu laboratori.

I la llista de països exportadors d'armes no es queda curta: Estats Units, Rússia, França, Xina, Alemanya, Itàlia, Regne Unit, Corea del Sud, Espanya, Israel, etc. Tenim clar que les guerres són també un gran negoci?

Ester Garcia

La necesidad de un feminismo decolonial

Leidys Mena-Valderrama

Socióloga, etnoeducadora, magíster en estudios culturales, feminista e intelectual afrodescendiente.

El feminismo decolonial reconoce los aportes de las mujeres afrodescendientes en la conservación de los procesos de resistencia colectiva.

El feminismo decolonial o descolonial tiene su origen en América Latina, y emerge como una crítica a la teoría de la colonialidad del poder, develando que el género al igual que la raza son creaciones de la colonialidad europea para oprimir a los sujetos construidos en inferioridad por esa misma colonialidad. Desde esta perspectiva se busca comprender que la raza, la clase, el sexo y el género son imbricaciones de un mismo patrón de dominación, la colonialidad.

Aníbal Quijano (1992), explica que la configuración del orden social en América Latina es producto de la conquista española en el siglo XV, esa dominación. Este acontecimiento da origen a la modernidad y crea el sistema de relaciones e instituciones coloniales que determinan la vida de los sujetos. Es así como esa dominación no solo se da en el aspec-

to económico y político, sino que es, desde luego al mismo tiempo, una dominación racional, que impone los imaginarios construidos por Europa donde se construye a sí misma como moderna y civilizada. En palabras de Quijano:

[...] el paradigma europeo de conocimiento racional no solamente fue elaborado en el contexto de, sino como parte de una estructura de poder que implicaba la dominación colonial europea sobre el resto del mundo. Ese paradigma expresó, en un sentido demostrable, la colonialidad de esa estructura de poder. (Quijano, 1992: 16)

Dentro de esa imposición está también el control sobre las mujeres, que presupone una idea de inferioridad de estas, creándoles un lugar de subordinación innato, cuyo único poder está en el cumplimiento de las tareas de cuida-

do doméstico de reproducción de la especie.

Sobre la imbricación de poder que constituye el género y la raza, Lugones (2011) plantea que en América Latina y el Caribe perviven los patrones de dominación colonial tanto de saber como de poder, donde se oprime el género, la raza, la clase, y el sexo de manera simultánea, y que es por ello por lo que el feminismo decolonial busca “entablar una crítica de la opresión de género racializada, colonial, capitalista y heterosexualista, como una transformación vivida de lo social” (Lugones, 2011: 110).

El feminismo decolonial critica la influencia colonial que pervive en la producción de conocimiento y retoma las vivencias de los colonizados y oprimidos para desmantelar la hegemonía cultural que esa mirada eurocentrada impone.

El feminismo decolonial analiza de manera detallada el fenómeno de la colonización que duró casi 400 años y las consecuencias que trajo a la vida de los pueblos colonizados; revisa con minucia esas afectaciones en la configuración de las sociedades colonizadas en la actualidad, y propone la eliminación de los sistemas jerárquicos que la colonialidad crea, porque es esa inferiorización de los sujetos construidos como “otros” por la colonialidad europea lo que crea las desigualdades estructurales que permean las sociedades actuales.

Desde esta reflexión teórica se establece la conexión indivisible entre raza-género, y se argumenta que la raza, como un invento de la colonialidad europea, creó a unos sujetos en inferioridad y les impuso su racionalidad moderna occidental, donde se valida el subvalor natural del sujeto racializado. La invención de la raza se reforzó con la intervención de la Iglesia, la cual esparció con la evangelización el proyecto de la colonialidad europea, en cuya matriz de opresión se ha construido la identidad de los subalternizados, racializados, mujeres, pobres y no heterosexuales. En este sentido Lugones explica que:

[...] “colonialidad” no se refiere solamente a la clasificación racial. Es un fenómeno abarcador, ya que se trata de uno de los ejes del sistema de poder y, como tal, permea todo control del acceso sexual, la autoridad colectiva, el trabajo, y la subjetividad/intersubjetividad, y la producción del conocimiento desde el interior mismo de estas relaciones intersubjetivas. (2008: 79)

En términos del trabajo de Lugones, podemos decir que la colonialidad es una estructura global que permea incluso las micro relaciones sociales. Y es justamente esa complejidad del patrón colonial, que desde el feminismo decolonial se propone valorar y reconocer las experien-

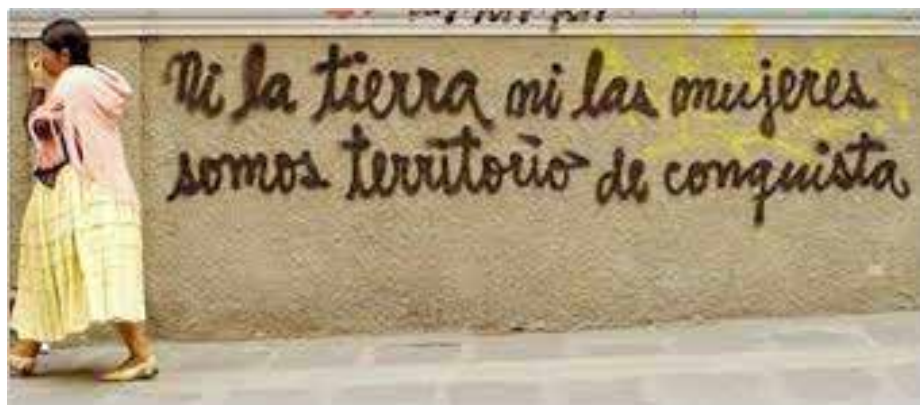

cias específicas y concretas de los oprimidos como una forma de derrumbar la colonialidad del saber, para crear conocimiento situado, ese que reconoce que los puntos de vista no son neutros y pone la crítica sobre las posturas políticas de construcción cognoscitiva. El feminismo decolonial hace aportes teóricos sobre el concepto de género, y las imbricaciones de opresión que trae con la raza y la clase, al igual que con las otras diversidades disidentes dentro de esa dominación colonial. Lugones (2011) es clara al expresar que la colonialidad del género es el “análisis de la opresión de género racializada y capitalista”, y dice que el feminismo decolonial es “la posibilidad de vencer la colonialidad del género” (2011: 110).

Lugones desarrolla lo que denomina sistema de género moderno/colonial, argumentando que dentro de esa dominación colonial no tienen cabida las expresiones sexuales no hegemónicas, donde solamente es posible la existencia de dos identidades, lo femenino que se relaciona con el género de mujer, y lo masculino

que se relaciona con el género de hombre, donde solo hay cabida para las identidades binarias, que se valen de una interpretación colonial de la biología para llevar al campo social la binariedad identitaria imponiéndolas como natural y real, todo lo anterior crea lo que Lugones denomina “explotación/dominación capitalista global eurocentrada” (2008: 86).

El feminismo decolonial busca desmontar esas imposiciones coloniales que imposibilitan la comprensión del sujeto desde las diversidad y variedad de posibilidades de las identidades. Este trabajo teórico decolonial también se encargó de deconstruir las nociones que justificaban las agresiones a las mujeres racializadas con imaginarios como que las mujeres negras, africanas o afrodescendientes o colonizadas eran muy fuertes. Y por esa naturaleza se les sometió a innumerables abusos y violaciones, porque eran “consideradas lo suficientemente fuertes como para acarrear cualquier tipo de trabajo” (Lugones 2008: 96). En este mismo sentido habla Mosquera

(2009) al plantear que la colonialidad del ser colonizó también la sexualidad y el sexo, patologizando las prácticas sexuales de los sujetos no europeos; los salvajes, en palabras de Mosquera:

la colonialidad del ser es una colonialidad del sexo/sexualidad que no es diferente para el colonizador. Por el contrario, requiere elaborar un discurso, un saber, de la diferencia negativa, inferior y repugnante de los “otros” para así justificar su control, ordenamiento y explotación. Dicha diferencia es asumida como natural, surgida del largo proceso de la evolución humana, donde se asumió que unas “razas” quedaron rezagadas, no alcanzaron el estadio de la humanidad, del “pienso luego existo”, por eso se comportan como bestias, como salvajes, como inhumanos” (Mosquera, 2019: 53).

Dentro del trabajo del feminismo decolonial está el análisis de la interseccionalidad, que aborda la imbricación de opresiones que se afectan mutuamente, donde esas múltiples violencias de raza, clase y género oprimen de manera especial a las mujeres racializadas. En palabras de Lugones:

Sólo al percibir género y raza como entre tramados o fusionados indisolublemente, podemos realmente ver a las mujeres de color. Esto implica que el término “mujer” en sí, sin especificación de la fusión, no tiene sentido o tiene un sentido racista, ya que la lógica categorial históricamente ha seleccionado solamente el grupo dominante, las mujeres burguesas blancas heterosexuales y, por lo tanto, ha escondido la

brutalización, el abuso, la deshumanización que la colonialidad del género implica. (Lugones, 2008: 82)

En el feminismo decolonial las mujeres negras han desarrollado valiosos aportes para dismantlar los legados hegemónicos que el feminismo global contiene producto de la colonialidad. Esta mirada feminista lo que hace es llamar la atención sobre esos patrones de dominación que se reproducen en los escenarios que supuestamente han sido creados para dismantlar las jerarquías en los sujetos. Los aportes de Curiel nos permiten ver cómo la apuesta de un feminismo decolonial es necesario para que puedan existir condiciones de dignidad para todas las diversidades de sujetos oprimidos. Curiel dice:

“La descolonización para nosotras se trata de una posición política que atraviesa el pensamiento y la acción individual y colectiva, nuestros imaginarios, nuestros cuerpos, nuestras sexualidades, nuestras formas de actuar y de ser en el mundo, y que crea una especie de “cimarronaje” intelectual, de prácticas sociales y de la construcción de pensamiento propio de acuerdo a experiencias concretas. Se trata del cuestionamiento del sujeto único, al eurocentrismo, al occidentalismo, a la colonialidad del poder, al tiempo que reconoce propuestas como la

hibridación, la polisemia, el pensamiento otro, subalterno y fronterizo” (Curiel, 2009: 3).

Reconocer la raza como un invisible del género dentro de las opresiones circulares que imbrican condiciones de marginalidad para los subarternizados, exige que se replante esa necesidad constante de institucionalizar las luchas colectivas y las apuestas de los movimientos sociales encaminados a plantear otros mundos posibles por fuera de la colonialidad eurocéntrica que nos carcome.

El feminismo decolonial es necesario para desvincularnos de las prácticas de dominación y jerarquización que la hegemonía impone sobre los otrorizados.

Referencias

Curiel, Ochy. 2009. *Descolonizando el feminismo: una perspectiva desde América Latina y El Caribe*.

Mosquera, Sergio Antonio. 2019. *Esclavización y sexualización. Colonialidad en la sexualidad de la gente negra*. Adipama Ediciones. Bogotá.

Lugones, María, 2008, *Colonialidad y género*, en: *Tabula Rasa*, No. 9, pp. 73-101.

Lugones, María. 2011, *Hacia un feminismo descolonial*, en: *La manzana de la discordia*, Vol. 6, No. 2, pp. 105-119.

Quijano, Anibal. 1992, *Colonialidad y racionalidad/modernidad*, en: *Perú-Indig.*, Vol. 13, No. 29, pp. 11-20.

No en nuestro nombre

Per Laurent Cohen Medina

Membre de l'Associació Catalana de Jueus i Palestins

Times of Gaza

Reproduïm aquí un article publicat el 9 de gener de 2024 en la publicació digital Arai!Info, Diario libre de Aragón, tot comptant amb l'autorització del seu autor.

Publicació original: <https://arainfo.org/no-en-nuestro-nombre/>

Nosotros, judíos antisionistas, decimos que Israel no nos representa, ya que el proyecto sionista, desde sus inicios, consistió en conquistar el máximo territorio de la Palestina histórica -con un mínimo de población autóctona- para hacer de un país diverso, donde convivían en paz los tres monoteísmos, un

Estado nación supremacista y racista.

El primero en acuñar el término judeonazi fue Y. Leibowitz, filósofo y escritor judío israelí, quien inmediatamente después de 1967 profetizó que, si no se devolvían los territorios ocupados, el Estado de Israel entraría en una dinámica fascista, pues al imponer la ocupación pasaría de ser víctima de la Alemania nazi a verdugo del pueblo palestino. Hasta su muerte en 1994, no dejó de denunciar la tortura, la transformación de Gaza en un “campo de concentración” y la pérdida de brújula moral de la sociedad.

Después de que los dirigentes del Estado colonial tuvieran el cinismo de presentarse ante la ONU luciendo la vergonzosa estrella amarilla que los nazis obligaban a llevar a los judíos en los espacios públicos, después de las declaraciones de Herzog presidente de dicho Estado diciendo que “hay dos millones de nazis en Gaza, incluido los niños”, es hora de decir basta ante tanto descaro.

Con la excusa de que Israel tiene el derecho de defenderse, el gobierno Netanyahu, está masacrando la población civil de Gaza. El resultado es aterrador: 20.000 muertos de los cuales la mitad son niños. 1,7 millo-

nes de personas desplazadas, hacinadas, hambrientas, desesperadas, un sistema de salud colapsado por los bombardeos intencionados sobre los hospitales de la franja so pretexto de que albergan centros militares de Hamas -sin prueba fehaciente hasta la fecha-, el bombardeo de escuelas, de iglesias y mezquitas, el asesinato de profesionales de la salud y de periodistas, así como de sus familias, 65% de los edificios destruidos. El desplazamiento de la población civil con la voluntad de expulsarla de su tierra tiene un nombre: se llama limpieza étnica. Y según la legislación internacional, la intención de destruir un pueblo, por si solo, ya es genocidio. Y ahora el hambre como arma de guerra... Después de 20.000 muertos, 95% de ellos civiles, uno está en su derecho de preguntarse si los responsables de estos crímenes son judeonazis.

La cuestión no es baladí. El argumento esgrimido ante Europa y el mundo es: "estamos ante un ataque nazi". Ese argumento cala en Alemania, cuna del

movimiento nacionalsocialista, donde se puede manipular el sentimiento de culpa, y en parte en la opinión pública europea.

Por otra parte, Israel, pretende ser el único lugar seguro para los judíos, lo que quedó en entredicho desde el 7 de octubre. ¿Cómo se puede vivir "seguro" en guerra permanente con sus vecinos y con 7,3 millones de palestinos que viven a la vez dentro del Estado y en los territorios ocupados, una realidad que la sociedad no quiere ver?

Los medios de comunicación occidentales agitan el fantasma del antisemitismo, pero en realidad, los atentados cometidos contra personas judías o sinagogas son en su mayor parte el fruto de la política antipalestina del gobierno sionista, salvo alguna manifestación judeófoba del supremacismo blanco.

Como dice la periodista Amira Hass, "los palestinos no nos matan por ser judíos, sino porque somos el ocupante". Es más, quien juega el papel de chivo

expiatorio en Occidente son los migrantes, demandantes de asilo, musulmanes y personas no blancas: ¡ellas son los judíos del siglo XXI!

Las personas judías que viven en Nueva York, Buenos Aires, París o Londres, gozan de todos los derechos como ciudadanos absolutamente aceptados, más allá de su condición social y económica. En cambio, Israel, lejos de ser un lugar seguro, es el más peligroso del mundo para los judíos por la guerra permanente que mantiene.

La propaganda del Estado de Israel, la Hasbara, se esfuerza en identificar al Estado sionista con todos los judíos del mundo, con lo cual estos están expuestos a los ataques antisionistas. Todos estos hechos ponen también en peligro la paz mundial.

Pero Israel es un terrible peligro para sus habitantes palestinos que representan el 20% de la población, que viven con miedo de expresar empatía con sus hermanos de Gaza, de Cisjordania y de Jerusalén Este y

Laurent Cohen Medina en rueda de prensa

que sufren los ataques de fanáticos religiosos armados por el ejército israelí. Y por supuesto para los palestinos de Gaza, víctimas de la limpieza étnica en curso.

La mayoría de las comunidades judías organizadas defienden sin pestañear un Estado y un relato cada vez más incongruente, salvo algunas notables excepciones, como las comunidades ortodoxas antisionistas y organizaciones judías progresistas en EEUU y en el resto del mundo. Ha llegado el momento, como personas judías y como seres humanos, de tomar una posición valiente frente a tamaña injusticia. Pues se está cometiendo no sólo en nombre de la defensa de los judíos israelíes, sino de los judíos del mundo, y más aún, de las víctimas del genocidio nazi.

Desafortunadamente, para la mayor parte de la opinión pública mundial los judíos e Israel son una misma cosa, y poca distinción se hace entre judaísmo como religión y cultura(s), y el sionismo, fundamento y base ideológica del Estado. Por supuesto, los sionistas han hecho todo para crear y mantener dicha confusión. Pero estas últimas semanas organizaciones judías de EEUU, gracias a acciones valientes y espectaculares, han visibilizado la oposición rotunda contra el régimen sionista y el genocidio contra el pueblo palestino, así como la complicidad de Estados Unidos y Europa.

Nosotros, judíos antisionistas, decimos que Israel no nos representa, ya que el proyecto sionista, desde sus inicios, consistió en conquistar el máximo territorio de la Palestina histórica, con un mínimo de población autóctona, para hacer de un país diverso, donde convivían en paz los tres monoteísmos, un Estado nación supremacista y racista. Desde sus inicios el sionismo se puso al servicio del imperialismo británico y luego estadounidense, y por ello provocó el

rechazo de aquellos judíos que luchaban contra las injusticias sociales y políticas durante los siglos XIX y XX, así como de muchos religiosos y liberales.

El judaísmo es y siempre fue diversidad, que se ha expresado a través de diferentes lenguas y culturas locales, en Europa, pero también ampliamente en África del Norte y en Oriente medio, y no tiene nada que ver con el sionismo, un movimiento político inspirado en los nacionalismos europeos del siglo XIX.

Los colonos que asolan Cisjordania con sus pogromos son un movimiento judío mesiánico y sionista venido de EEUU, que cuenta con dos ministros en el gobierno. Se enfrenta al sionismo tradicional y quiere imponer su proyecto del Gran Israel. Sin duda el régimen sionista ya es fascista para con los palestinos y pronto lo será también para sus ciudadanos judíos. Aquellos que piensan vivir en una Europa democrática se despertarán en una pesadilla judeonazi.

Después del plan de partición injusto de la ONU en 1947, los paramilitares sionistas expulsaron por la fuerza a las $\frac{3}{4}$ partes de la población palestina, gran parte de la cual se refugió en Gaza. Es lo que los palestinos llaman la Nakba o catástrofe. Y nunca cesaron en su afán de conquistar todo el territorio de la Palestina histórica. Lo que estamos presenciando hoy no es más que un nuevo episodio trágico, sangriento, de lo que empezó entonces.

Desde los inicios de su historia, el Estado colonial apoyó a regímenes reaccionarios, como las dictaduras militares del Cono Sur de América del Sur y el régimen de Apartheid de Sudáfrica. Hoy en día mantienen estrechas relaciones con judeófobos como el húngaro Orban y la extrema derecha polaca. Aquí en el Estado español, la asociación de amistad Israel-España es presidida por Casado, ex primer

secretario del Partido Popular. ¿Cómo es posible? Por qué en lo ideológico, el sionismo es un nacionalismo supremacista “blanco”, racista con su propia población judía de origen árabe y africana. Ejemplo de esto es que, en los años 1930, los dirigentes sionistas rompieron el boicot que los sindicatos de EEUU habían puesto en marcha contra la Alemania nazi, aludiendo que iba en contra de los intereses del sionismo.

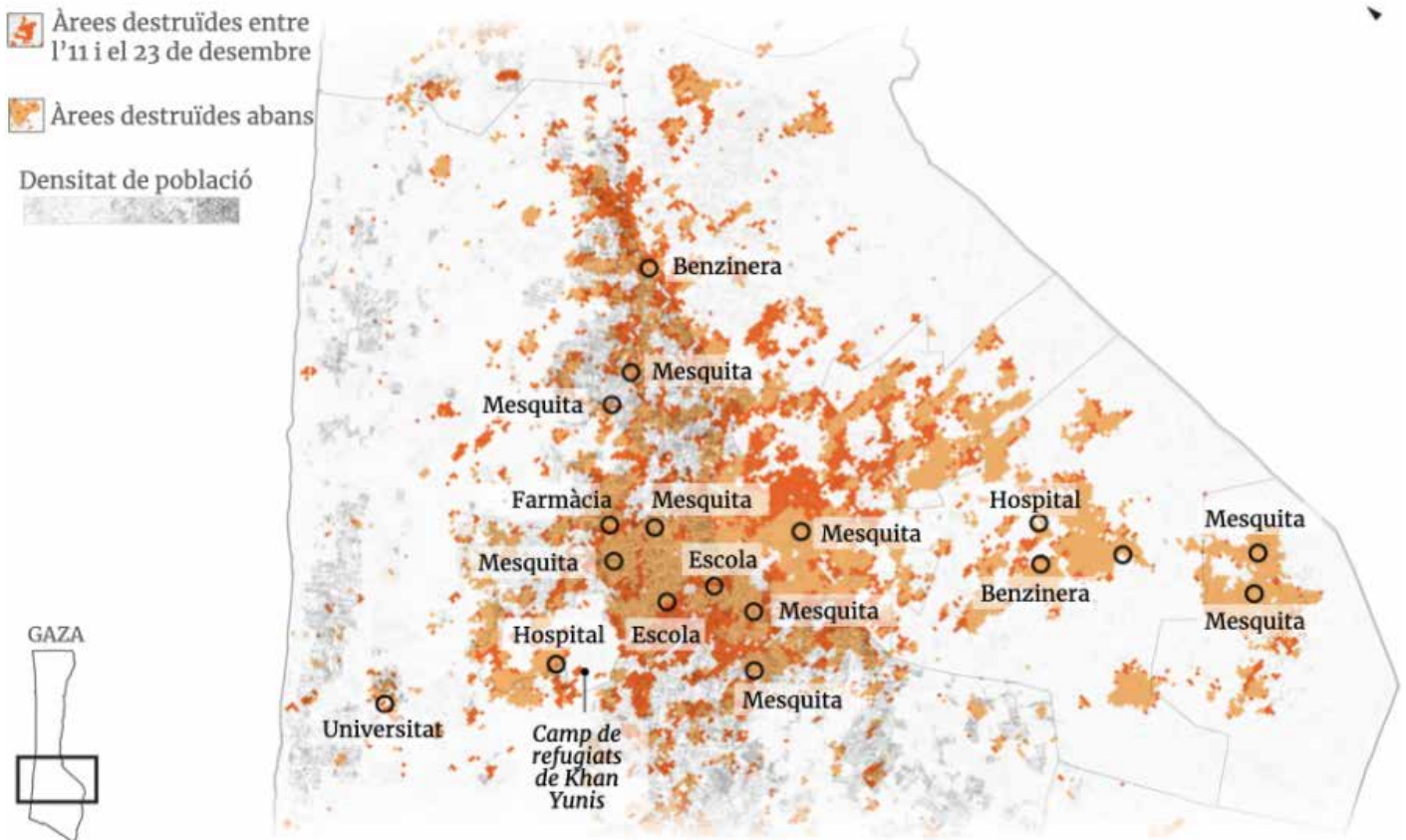
Ahora, tanto por sus palabras como por sus actos, queda claro que son islamófobos, racistas y extremadamente violentos. Esa violencia y ensañamiento contra las personas palestinas solo se explica por el origen colonial del Estado, por la deshumanización del otro y el racismo contra la población autóctona. Es la misma violencia que ejerció el régimen colonial francés en Algeria, con centenares de miles de muertos en la lucha de liberación nacional. Y las bombas sobre Gaza recuerdan sin duda los bombardeos llevados a cabo por EEUU sobre Vietnam, Laos y Camboya por su violencia imperialista.

Como sugirió Leibowitz, el régimen se asemeja cada vez más al judeonazismo.

Para acabar con la masacre se debe ejercer la máxima presión sobre el Estado sionista, como se hizo con la Sudáfrica del Apartheid. El régimen es completamente dependiente de la ayuda militar estadounidense (3.800 millones de dólares anuales) y de Europa para su economía, el comercio y otros aspectos.

Sin embargo, no habrá paz mientras impere un régimen de naturaleza colonial en Israel, ejemplificado por la ley fundamental votada en 2018 que reconoce únicamente al “pueblo judío” el derecho de autodeterminación sobre la tierra de Palestina.

Boicot a Israel. ¡Viva Palestina libre!

Gaza, l'horror que no cessa

«No es pot consentir que l'enfrontament entre fonamentalismes confessionals hagi costat ja la vida de desenes de milers de palestins i de més d'un miler d'israelians»

Fonts: Washington Post i VilaWeb

El 7 d'octubre, Hamàs duia a terme el més mortífer atac no convencional comès mai contra civils a Israel. Va ser una acció injustificable en què es van cometre, i filmar per fer-ne ostentació, crims de guerra: mil dos-cents morts i unes dos-cents ostatges capturades. I va ser també un error polític en no avaluar la brutal resposta que calia esperar del govern més d'extrema dreta de la història de l'Estat jueu on figura un partit, el Partit

Sionista Religios, que es defineix com ultranacionalista, partidari de l'annexió de Cisjordània, racista, supremacista jueu, contrari als matrimonis entre àrabs i jueus i homòfob. El seu líder i ministre de Finances, Bezalel Smotrich, va admetre ser "homòfob i feixista" en unes declaracions reproduïdes per la ràdio pública israeliana KAN el 16 de gener de 2023 i després de l'atac de Hamàs proposava expatriar "voluntàriament" dos milions de palestins de Gaza i que els països occidentals acollissin aquelles famílies palestines disposades a reubicar-se.

Però, l'acció de Hamàs no exonera en cap cas al govern israelià de la comissió de crims de guerra i de la conculcació de drets humans amb bombardeigs massius i indiscrimi-

nats sobre Gaza, inclosos hospitals, escoles, centres d'acolliment de l'Agència de Nacions Unides per als Refugiats de Palestina al Pròxim Orient (UNRWA). A finals de gener el nombre de morts palestins vorejava els 27.000, entre els quals uns 10.000 nens i 7.000 dones, el de ferits els 65.000 i, a més, es comptabilitzaven uns 8.000 desapareguts que serien sota les runes dels edificis derruïts.

Crims de guerra i conculcació dels drets humans dels que, per passiva, també podrien ser corresponsables tots aquells que subministren armes a Israel (i a Hamàs) i tots els països (EUA, Regne Unit, Canadà, Austràlia, Finlàndia, Alemanya, Itàlia, Suïssa, França, Països Baixos, Japó, Àustria, Romania, Lituània, Letònia i Estònia) que s'han apres-

sat a retirar l'ajuda econòmica a l'UNRWA amb el pretext de la pre-sumpta col·laboració, segons Israel, de 12 treballadors (de 30.000) de l'Agència en l'atac del 7 d'octubre. En canvi, Noruega, Luxemburg, Espanya i Irlanda s'han oposat a suspendre el finançament de la UNRWA en plena crisi humanitària, perquè posaria en perill la vida dels més de dos milions d'habitants de Gaza, condemnats, en absència d'un alto el foc a morir de fam o sota les bombes.

L'atac de Hamàs ha aconseguit en bona mesura els objectius que persegua: ha posat de nou, de manera brutal, damunt la taula la "causa palestina" i la injustícia que pateixen des de 1948 davant del creixent oblit àrab (hi ha ja sis estats àrabs han reconegut l'Estat d'Israel i que hi mantenen relacions diplomàtiques, Egipte i Jordània des de 1980 i 1994 i, arran dels Acords d'Abraham de 2022, Marroc, Sudan, Emirats Àrabs i Bahrain, mentre Oman hi manté relacions comercials) i ha paralitzat momentàniament les negociacions entre Israel i l'Aràbia Saudita. Però ho ha fet a un preu inacceptable (crims i segrest de civils), malmetre enormement la imatge de la causa palestina i provocar una reacció de càstig brutal pel poble palestí de Gaza.

Hi ha pocs dubtes que la cruel resposta d'Israel ha generat una onada de solidaritat internacional amb la població de Gaza i, potser també, per primera vegada de manera seriosa, la comunitat internacional comença a exigir una solució definitiva i justa, que passa per dos estats independents, viables i segurs. I, sens dubte, l'acció més contundent ha estat protagonitzada per Sud-àfrica que ha acusat Israel de genocidi davant de la Cort Internacional de Justícia de Nacions Unides amb seu a La Haia. Aquesta no ha condemnat Israel per genocidi segons la Convenció de 1948 (la resolució definitiva pot trigar encara temps), però ha adoptat mesures provisionals (tot i que sense capacitat per implementar-les) en què reconeix el dret dels palestins a ser prote-

gits davant d'actes de genocidi i insta Israel a prendre les mesures necessàries per impedir que es cometi un genocidi a Gaza. Tota una càrrega simbòlica contra el govern de Benjamin Netanyahu si tenim en compte que el crim de genocidi fou decisiu per justificar la necessitat de crear un Estat d'Israel després de l'Holocaust.

També a Israel s'han alçat algunes poques veus contra la desmesura de la resposta i els crims que les Forces de Defensa d'Israel (FDI) perpetren a Gaza. Així, per Anshel Pfeffer (*Haaretz*, 5 de gener de 2024), "Israel no està cometent un genocidi", perquè l'objectiu és destruir Hamàs no la població de Gaza, però té genocidaris en el govern i, sobretot, té "polítics israelians de l'ala messiànica que ocupen alts càrrecs que veuen aquesta guerra com el compliment del destí manifest del poble jueu" i, àdhuc, l'ateu Netanyahu apel·la a eliminar a Amalek tal com ordena Déu a la Bíblia. En suma, Israel "és amenaçat des de dins per un culte de fonamentalistes jueus que estan disposats a sacrificar-nos a tots a l'altar de les seves aspiracions messiàniques". Igualment, interessant era la reflexió de Yossi Klein (*Haaretz*, 11 de desembre de 2023), quan respon de forma contundent a la pregunta que es fan molts israelians: no entenem "com després de la massacre, més gran de tots els temps, estem més aïllats que mai?... No entenem que les manifestacions a l'estranger també siguin contra nosaltres". I respon Klein, "no ho entenem perquè hem oblidat l'ocupació". Aquella ocupació que volíem oblidar tot i que "nosaltres, que som liberals i il·lustrats, vam ser socis d'aquest acte d'oblit".

Però, més enllà del drama de la població de Gaza i de la paranoia securitària, persecutòria i messiànica del fonamentalisme israelià, la guerra ha desbordat ja les fronteres de Palestina. Els houthis, en solidaritat amb Gaza, estan obstaculitzant el trànsit marítim pel Mar Roig -i de retruc pel canal de Suez- i ataquen amb míssils, drons i comandos els vaixells que

transiten pel golf d'Aden, inclosos bucs militars dels EUA i del Regne Unit. L'intercanvi de projectils a la frontera del Líban entre les FDI i la milícia xiïta de Hezbollah estan a l'ordre del dia i la població s'ha vist obligada a deixar els seus llocs de residència.

L'atac amb un dron a una base militar dels EUA al nord-est de Jordània, que va causar tres morts i més d'una trentena de ferits, suposadament per una milícia xiïta de l'Iraq o de Síria amb el suport de l'Iran, suposa un salt qualitatiu i suposa un repte difícil de gestionar per Joe Biden en any electoral. I, encara, l'intercanvi d'accions militars entre el Pakistan i l'Iran d'aquest gener. Darrere de tots aquests fets es percep l'ombra allargada del règim de Teheran i el complex enfrontament entre potències sunnites i xiïtes a l'Orient Mitjà. El perill de la internacionalització de la guerra de Gaza és l'amenaça que desemoqués en un gran conflicte a l'Orient Mitjà, no es pot descartar. Tampoc ajuda a desinflamar la situació que membres d'un comando de les FDI camuflats de palestins assaltin un hospital de Jenin (Cisjordània) i executin a tres suposats militants de Hamàs.

Antoni Segura:

CATEDRÀTIC EMÈRIT D'HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA DE LA UB I PRESIDENT DEL CIDOB BARCELONA CENTRE FOR INTERNATIONAL AFFAIRS

Va ser vicedirector (1998-2005) i director (2005-2016) del Centre d'Estudis Històrics Internacionals de la UB. Autor dels llibres *Estados Unidos, el islam y el nuevo orden mundial*, *Crònica del catalanisme. De l'autonomia a la independència i El món d'avui. De la guerra freda als reptes de la interdependència global; i coautor de Soldiers, Bombs and Rifles: Military History of the 20th Century i El interminable conflicte en Israel y Palestina.*

Article publicat a NACIÓ DIGITAL, 2 febrer, 2024

De la jubilació activa i activista

Entrevista a Josep Manuel Suárez,
president de la Fundació Privada Atendis
Per Josep Ramon Giménez

Josep Manuel Suárez Iborra és un exemple de com les persones poden ser útils a la societat després de la jubilació, de com les persones, un cop passen a ser “becàries de l'Estat”, com diu un bon amic, poden tenir una llarga experiència de formació i satisfacció personal servint com a voluntàries en les diverses mancances que reclama la nostra societat. Un bon dia de fa més de set anys va deixar enrere el món de la banca per dedicar-se al Tercer Sector en ser nomenat president de la Fundació Privada Atendis de Sabadell, entitat líder en l'atenció a les persones disminuïdes psíquiques i, en els darrers temps, atenant també les persones que pateixen trastorns de conducta.

Com és que feu aquest gran canvi per arribar a presidir la Fundació Privada Atendis?

Doncs perquè la presidenta en aquell temps, la doctora Júdez, buscava una persona per substituir-la i em va preguntar quan em jubilava, que em volia proposar com a president, ja que jo ja estava en el patronat. Però el meu contacte amb Atendis ja va començar per l'any 1982-1983, quan jo treballava al Banc Sabadell, mentre a les tardes estudiava psicologia a la UAB. Al mateix curs hi havia un company que era el gerent d'Atendis, i em va convèncer per ser soci de l'entitat. Quan em vaig prejubilat del banc, l'any 2009, una bona amiga vídua d'un company del banc, que tenia una filla ingressada al nostre centre, em va dir que perquè no m'implicava més en l'entitat. I va ser quan vaig entrar al Patronat. Però al cap d'un any i escaig vaig haver de tornar a Londres, on ja havia estat com a director de l'oficina del Banc Sabadell, en ser nomenat dele-

gat a Londres de la Generalitat. Així que em jubilava l'any 2016 i després d'una assemblea vaig ser nomenat president.

Això va ser després de quaranta-dos anys treballant al Banc Sabadell, on vaig ser director de personal en una època en què hi havia 21.000 empleats i després destinat a Londres com a director d'oficina durant quatre anys, vaig tornar aquí altra vegada com a cap de comunicació i cap de gabinet de la presidència del Banc.

I com a president d'Atendis era un canvi molt brusc, que suposava nous reptes.

Tinc la sort de comptar amb una gerent molt bona, un equip directiu ferm. I jo sempre dic que nosaltres, per molt que estiguem de president o en el patronat, som voluntaris. Les persones de l'equip directiu són les que porten la fundació. El que sí que has de vetllar, com a president i com a patronat, és que això funcioni. Per sort funciona, tu dones la teva idea, però, evidentment, hi ha l'equip directiu que és el que ha de portar el vaixell.

D'entre totes les funcions, quina o quines serien les que heu de treballar més a fons?

Els recursos financers, el finançament, sens dubte. És el més complex, perquè nosaltres tenim concert amb la Generalitat. Hem acabat una part de finançament que teníem per subvenció, però la concertació era l'objectiu, i s'ha aconseguit. Perquè el concert implica que et donen uns diners per persona usuària, dia a dia. Tanmateix, hi ha moltes més despeses, com ara el tema del manteniment i noves inversions. El centre de Can Roqueta, essent

nou, ja té uns anys, i el de Can Rull ja en té més de trenta. Per altra banda, cobrir les necessitats dels propis usuaris suposa un gran consum. Tot això depèn de la concertació amb la Generalitat, però cal dir que des de l'època de les retallades el pressupost de la Generalitat ha estat molt congelat. Els increments que hem tingut han estat mínims. Aquest any han incrementat un 3 %. I davant tenim la qüestió salarial. Sort que tenim uns treballadors que aporten una part vocacional molt important a l'entitat. Per exemple, les infermeres que tenim podrien trobar feina a la sanitat, on estarien millor pagades. I ja veiem com es queixen les infermeres de la sanitat! Doncs les nostres encara cobren menys. Així que hem hagut d'adaptar els seus salaris als de la sanitat. La resta de treballadors tenen un conveni per sota dels sous de la sanitat i per sobre dels de les residències de la gent gran. Llavors, què fas? Doncs anar a una ràtio superior -un treballador per cada cinc usuaris- quan el que marca la Generalitat és d'un treballador per set o vuit persones usuàries. Intentem donar un servei superior amb una plantilla de 200 treballadors en torns de matí, tarda i nit, més el cap de setmana.

Has de buscar-te la vida per trobar diners participant en convocatòries que fan fundacions, aconseguir donacions, fer activitats, com ara la panera solidària... Per cert, en la darrera hem tingut una recapitació força bona.

Ara Atendis té una bona dimensió com a entitat, però com va néixer, com un servei molt familiar?

Aviat farà seixanta-un anys que va néixer Atendis, al mes de maig. Van ser unes famílies que en aquella època tenien nens amb discapacitat a casa, que és el que es feia fins aleshores, perquè que no hi havia cap alternativa, i es van ajuntar per fer una escola. Bé, una escola per dir-ho així, però sense professor. Hi van posar una cuidadora, perquè es fes càrrec dels nens fent-los alguna activitat

per no haver-los de tenir tancats a casa, i que tinguessin un creixement més ampli i amb més visió de les coses. Aquesta va ser la primera institució a Sabadell que va tractar les discapacitats. En aquella època hi havia els centres que en deien "de subnormals", que ja era una paraula moderna, perquè encara abans en deien "dements". Ara ja s'ha canviat, fins i tot a la Constitució, per la paraula "discapacitats". Però en aquell temps hi havia a Sabadell l'Associació Protectora de Subnormals, que era l'escola Santa Gemma. Una iniciativa que cal agrair al doctor Argemí, el pediatre, que

va ajuntar unes quantes famílies per crear l'escola Santa Gemma. Aquesta escola va anar evolucionant fins que la Generalitat es va ocupar del tema de la formació i va iniciar una política inclusiva perquè les mateixes escoles agafessin aquests nens. Després, farà al voltant de trenta-cinc anys, hi va haver uns pares que, com que els seus nens o nenes tenien una discapacitat menys greu, volien que treballessin. I van crear el CIPO.

Nosaltres ens vam centrar més en el tema residencial. Tenim dues residències, una a Can Roqueta i

l'altra a Can Rull. A més, un centre de dia, on venen de les 9 del matí a les 5 de la tarda, i un servei d'inserció laboral que ja fa també uns trenta-tres anys que és a Ca n'Oriac. Nosaltres el que fem és buscar empreses, i aquest any passat hi hem col·locat seixanta persones. De manera que cobren un salari, s'empoderen i es poden independitzar.

I hem de pensar en el futur, perquè ens trobem que hi ha molta llista d'espera, sobretot en trastorns de conducta. En canvi, la discapacitat intel·lectual va més aviat a menys. Cal tenir en compte que a Catalunya hi ha molts centres dedicats a la discapacitat intel·lectual; en canvi, orientats al trastorn de conducta, no. A tot Catalunya només n'hi ha sis, i un d'ells és el nostre. El vam crear perquè quan vam traslladar la residència de la Creu Alta a Can Roqueta, fa tretze anys, la Generalitat, que encara ens ajudava en les inversions, ens ho va demanar com a contrapartida. I ens en sortim prou bé. És més, tenim previst ampliar el servei. Tinguem en compte que les persones que tenim de discapacitat intel·lectual totes són de Sabadell i comarca, però les de trastorn de conducta són de Girona, de les Terres de l'Ebre... de tot Catalunya. És el servei on hi ha més demanda, com he dit abans. Si l'Ajuntament ens donés el canvi d'ús d'un espai esportiu municipal al costat de la masia de Can Roqueta, hi portaríem la residència de Can Rull, perquè a Can Roqueta estem en un espai en concessió de l'Ajuntament de Sabadell per cinquanta anys. La cessió implicava que havíem de restaurar la masia de Can Roqueta. I bé, al costat hi ha un espai esportiu municipal i fa cinc anys que en demanem el canvi d'ús per tal de portar-hi la residència de Can Rull, perquè ja té molts anys i les instal·lacions comencen a deteriorar-se. Aleshores, podríem aprofitar la bugaderia, la cuina i altres serveis com a espais comuns, fariem les obres a càrrec nostre i seria una oportunitat també per ampliar el servei de trastorns de conducta.

Pel que veig Atendis toca més ei-xos que altres associacions que tenim a Sabadell.

Sí, hi ha molts tipus d'incapacitació. Però, per exemple, no tenim persones amb síndrome de Down. I si en tenim alguna és perquè té associades altres discapacitats. Els Down i prou no han d'estar en una residència necessàriament, perquè poden fer una vida normalitzada. A Sabadell hi ha l'associació Andy Down, que té els seus propis programes per a usuaris, que fins i tot poden treballar.

Dintre de l'associació d'entitats del Tercer Sector, Vàlua, que abans es presentava com a plataforma, sense una personalitat jurídica, hi ha una sèrie d'entitats on cadascuna té el seu camí. Una s'ha dedicat al tema del lleure per a jovent que té dificultats, una altra, com el CIPO, centrada en el treball, la inserció laboral, té els seus propis tallers. És a dir, en l'àmbit de la discapacitat hi ha diverses especialitats.

En realitat, vosaltres ocupeu un lloc a la societat que hauria de ser de responsabilitat pública, perquè l'Administració no dona l'abast per cobrir les necessitats socials que vosaltres assumeu. Fins a on s'implica l'Administració amb la vostra feina?

Doncs hem d'estar contínuament trucant a la porta. Amb la Generalitat ho fem a través de DINCAT,

la federació que vetlla per la defensa dels drets de les persones amb discapacitat intel·lectual o del desenvolupament. I ara tenim un bon moment amb DINCAT, perquè qui era el director de DINCAT, ara és el conseller d'Acció Social, i això es fa notar, perquè es veu que per part de la Generalitat hi ha hagut millora i canvi d'actitud. Ara s'està mirant com encaixar millor tot el tema del finançament.

Quant a l'Ajuntament de Sabadell, estem sempre demanant que s'augmenti la subvenció, cosa que no es fa, perquè ja fa temps que està congelada. Però sí, el que fem nosaltres és suplir uns serveis que corresponen a les administracions de Sabadell, de la Generalitat o de l'Estat. I el que demanem és que ens tinguin presents a l'hora d'aplicar polítiques, perquè ho coneixem, perquè som els que estem sobre el terreny. No parlem només del tema del finançament, sinó també d'involucrar-nos, per exemple, en el Consell d'Acció Social, que fa mesos que no s'ha reunit. Ja que fem aquesta feina, doncs que ens utilitzin més. Hauríem de tenir més implicació en les polítiques que emanen de l'Ajuntament. Espero i desitjo que a través de Vàlua, en ser una associació ara que agrupa tantes entitats, tinguem més força. Serà també una manera de fer que l'Ajuntament ens tingui més presents.

Com a entitat teniu una bona estructura organitzativa, bons equips preparats fins i tot per als reptes tecnològics que van avançant de manera tan accelerada?

Bé, la tecnologia està anant molt de pressa i bo és posar-nos al dia en aquestes noves eines. I mireu, vam saber que l'empresa HP, la multinacional que hi ha a Sant Cugat, cada any fa una convocatòria per col·laborar amb entitats. L'any passat ens hi vam presentar i ens van fer una donació força significativa amb la qual vam poder tenir tablets per formar millor els usuaris. Amb això veus com una empresa, si vol, pot ajudar entitats com les nostres. A més, amb l'evolució tecnològica tan ràpida apareixen mitjans nous que t'obliguen a estar al dia per millorar el servei.

L'equip directiu és molt bo. Hi ha gent jove, que sempre està pendent de les novetats de tota mena que van sorgint, tecnològiques o científiques. I també treballant molt per a l'obtenció de recursos. Ja estem en contacte amb la Cambra de Comerç o amb el Centre Metal·lúrgic, i a través d'aquestes patronals també arribem a les empreses. Fem trobades amb elles, presentacions respecte a la inserció laboral, tant a Saba-

dell, com a Castellar, a Sentmenat o altres. L'objectiu amb totes les empreses és explicar el que fem i intentar que col·laborin admetent empleats entre els nostres usuaris o aportant-nos fons.

Però per a la captació de fons també fem cada any la Panera Solidària. Una panera que omplim amb productes donats per empreses i comerços, i aquest any ja hem cobert la tretzena edició i, clar, ja s'està consolidant també gràcies a la difusió que es fa dels ciutadans que tenen certes discapacitats, però que són ciutadans com tothom, que volem que no caiguin en l'oblit.

El que em segueix intrigant és que hagin augmentat tant les persones que pateixen trastorns de conducta. Sabeu a què és degut aquest augment?

El que jo puc dir és una apreciació, no pas una diagnosi científica. Però el que sí que és una realitat és que el món ha canviat molt i molt ràpidament, sobretot en valors. Es viuen situacions noves i no hi ha temps per pair-les. El fet que ara hagin saltat les alarmes de la quantitat de nens que veuen pornografia, per exemple, és un gran problema a tractar, hi ha molts canvis en temes socials, pa-

res que no arriben a final de mes i treballen tots dos, sense poder dedicar-se bé als fills, les necessitats bàsiques que no cobreixen el servei de la ciutadania, ni a l'escola, ni a la sanitat. Per tant, les criatures no arriben a tenir les cures que necessiten, ni pels serveis, ni pels mateixos pares, bé sigui perquè no estan amb els fills o perquè no detecten el que els passa. I també podem dir que ara han augmentat molt les famílies desestructurades i, segons quina sigui la relació que es doni entre els pares, els fills poden patir greus afectacions de conducta. A l'altre plat de la balança hi posem que el que sí que ha canviat, que és el fet que abans moltes d'aquestes discapacitats, com també, molts problemes de convivència que es produïen a la societat, no sortien a la llum, i ara sí. Aleshores, l'important davant de les discapacitats és que ara es tracta de fer normals aquestes persones que abans no eren considerades normals.

Per concloure deixeu-me dir que crec que se us ha girat molta feina

Sí, sí. Voldria ser més optimista, però tocant de peus a terra, no ho soc.

El tercer sector: reptes de present i de futur

Per Joan Brunet i Mauri, periodista

Vivim temps socialment i econòmicament convulsos i crítics. I això desemboca sempre en més feina i pressió sobre les organitzacions del tercer sector social que treballen a favor de les persones vulnerables. És clar que, si hi ha alguna singularitat que caracteritza les organitzacions socials, aquesta és la resiliència, però amb aquesta singularitat no n'hi ha prou per fer front a envestides com les que el tercer sector social ha hagut de suportar els darrers anys i les que haurà d'acarar encara, incentivades pels interessos de les grans corporacions que són les que en un món tan globalitzat com el nostre, ostenten el poder.

Per les dades que es desprenen de les darreres memòries de la Plataforma Vàlua, que agrupa les entitats del tercer sector a Sabadell, sabem que estem assistint a un creixement del nombre de persones que es veuen empeses a acudir a les entitats socials a la cerca d'ajut per fer front a qüestions tan bàsiques com l'alimentació, l'habitatge, l'ener-

gia..., de la mateixa manera que es constata un augment quant al nombre de famílies i de persones vulnerables que requereixen una atenció especial (persones amb addiccions, persones grans, persones amb discapacitat, persones amb problemes de salut mental...). Una situació que la COVID-19 tensà fins a uns límits insospitats sobretot pel nombre de persones i famílies que de sobte varen caure en situació de vulnerabilitat al no disposar de cap coixí econòmic que les sustentés.

Ara, a les conseqüències de la pandèmia, cal afegir-hi els efectes migratoris que es deriven, però no només, de les guerres a Ucraïna i a Israel, de l'amenaça d'una possible nova recessió econòmica i del canvi climàtic; efectes que amb tota probabilitat arrossegaran més persones a la migració i a la vulnerabilitat. I tot sense tenir en compte els efectes d'un altre problema: l'índex creixent de trastorns psicològics que plana sobre el col·lectiu dels adolescents, amb el

suïcidi com a primera causa de mortalitat.

Fins aquí una descripció succinta del panorama al qual les entitats del tercer sector social han de fer front, desplegant una tasca substitutòria de la que haurien de portar a terme les administracions públiques. I precisament perquè les entitats del tercer sector social a Sabadell són conscients d'aquesta realitat i de la responsabilitat que voluntàriament han contret, estan compromeses en la construcció i consolidació d'un projecte comú que els permeti compartir, unir esforços i coneixements i establir sinergies per fer-se més fortes, més resilents i d'aquesta manera respondre millor a les necessitats de les persones i de les famílies vulnerables. Aquestes són algunes de les raons que es troben darrere el projecte de l'Associació Plataforma Vàlua que engloba la majoria d'entitats del tercer sector a Sabadell.

Gestionar el mentrestant

Mentre les entitats del tercer sector social feien via en aquest procés de constituir-se en associació, no feren oblit del principi que apunta que el llegir no ens ha de fer perdre l'escriure. D'aquí que, de manera paral·lela al treball que portaven a terme, les entitats del tercer sector es comprometeren en una altra tasca de caràcter transversal per tal de connectar amb sectors ciutadans -com és el cas del Cercle d'Entitats o de la Fundació Bosch i Cardellach- que, encara que des d'òptiques diferents, mostraven la seva sensibilitat i preocupació per l'evolució de la societat. D'aquest treball, se

n'han derivat unes primeres conclusions que en gran part es contenen en l'informe "Una diagnosi de les entitats socials a Sabadell. Situació i horitzó"¹ que, encara que estigui signat per la Fundació Bosch i Cardellach, recull amb fidelitat el resultat del debat i de les necessitats més peremptòries del tercer sector social.

Una de les conclusions d'aquest informe és que **l'acció social a Sabadell, per la seva magnitud assistencial, econòmica i social, és una prioritat.** El treball social a Sabadell es basa en dos grans actors necessaris, encara que no suficients. D'una banda, les entitats socials que viuen el dia a dia i que són les que disposen de l'expertesa i del coneixement sobre els problemes socials més peremptoris i les causes que els propicien. De l'altra, l'Administració -local o nacional-, a qui correspon decidir les accions i les actuacions polítiques a desplegar. Dos actors -entitats socials i Administració- que, en conjunt, han permès que en el 2022 s'atengués a 28.200 persones, es gestionés un pressupost de més de 64 milions d'euros (40 milions per part de les entitats més 24,4 per part de l'Ajuntament) i es donés feina a unes 1.100 persones, a les quals cal afegir un miler llarg més de persones voluntàries, sense les quals la supervivència de les entitats del tercer sector no seria possible.

A despit de la contundència d'aquestes xifres, el cert és que **el tercer sector social a Sabadell continua essent un gran desconegut per a la majoria de la ciutadania.** Una circumstància que deriva en una dificultat afegida per als potencials usuaris que en desconeixen l'existència. Una promoció d'aquests serveis i de les entitats i institucions que els presten, contribuiria a una major conscienciació de la ciutadania respecte a les emergències socials i a la feina que des

del tercer sector s'està portant a terme i, per tant, a una major implicació de la ciutadania en tots els ordres i sentits quant a la funció social que desenvolupen.

És per això que les entitats del tercer sector entenen que **l'Acció Social és una qüestió de cogovernança, de corresponsabilitat i de solidaritat** en la qual la unitat d'acció entre actors principals (Administració pública i entitats) és condició fonamental si es vol atendre totes les persones i famílies que es troben en situació de vulnerabilitat. Val a dir que fa uns mesos² la Plataforma Vàlua i l'Ajuntament signaren un document d'intencions per avançar en la direcció de cogovernança i de corresponsabilitat apuntada.

Reptes més peremptoris

Per aconseguir superar els diversos reptes als quals fins aquí hem fet referència, des del tercer sector social es considera primordial:

1. Incentivar l'adopció de mesures tendents a flexibilitzar i agilitzar tràmits i gestions quant a la relació entre les entitats socials i l'Administració. És a dir, flexibilitzar el marc administratiu que les condiona, amb l'adopció de decisions que agilitzin els tràmits en favor d'una major eficiència i eficàcia. Val a dir que des de l'Ajuntament,

conscients d'aquesta dinàmica, s'han posat mans a l'obra per trencar-la.

2. Posar al dia els convenis que regeixen per al tercer sector per tal de poder satisfer uns salaris justos i competitius amb els dels treballadors de la resta del sector. Les entitats socials lluiten per dotar d'una major estabilitat i qualitat els seus respectius equips professionals, i alhora millorar-ne les capacitats i competències. El cert és, però, que des de les retallades del 2011, no s'han modificat els concerts públics amb les entitats assistencials ni tan sols per apujar els sous segons l'augment de l'IPC, la qual cosa provoca una fuga de persones treballadores que les entitats socials han format, cap a sectors assistencials més ben remunerats³.

3. Apostar per models de finançament susceptibles de dotar d'estabilitat econòmica a les entitats socials. El pressupost municipal i les aportacions d'altres administracions públiques dedicades a l'acció social haurien d'anar més enllà del model subsidiari (subvencions) actual,

1- Informe publicat el mes de novembre i presentat el 29 de gener de 2024.

2- 20 d'octubre de 2023.

3- Val a dir que la Generalitat de Catalunya, a través de l'Ordre 244/2023, de 6 de novembre, és a dir, fa un mes escàs, ha actualitzat els preus i els imports de determinats serveis socials de la Xarxa de Serveis Socials d'Atenció Pública.

i optar per la via de concerts o d'altres models a explorar. I això no només ho diuen les entitats del tercer sector, sinó que gairebé és, a hores d'ara, un clam compartit per molts.

4. Millorar les polítiques de patrocini com una forma més de finançament complementari. No tot ha de ser Administració pública, ni tampoc tot ha de ser organització social. La figura del patrocini és la que ha de permetre involucrar les persones individuals i les empreses en tasques d'ordre social. Totes les entitats socials s'han de poder beneficiar d'una legislació més adequada que fomenti l'increment de la base social sobre la qual sustentar el tercer sector, també amb aportacions provinents d'empreses o d'ens jurídics de tipologia diversa.⁴

En aquest context cal fer referència a una altra qüestió a la qual s'arriba tard: **la urgència en ampliar el parc d'habitatge social de lloguer disponible.** Les anàlisis sobre el fet social a Sabadell i a la resta del país, posen en relleu que l'habitatge opera com a factor essencial i determinant en la problemàtica social, ja que la manca d'habitatge és la que accentua la problemàtica social. Sabadell ha estat de

sempre capdavantera en matèria d'habitatge social públic. Tot i això, continua havent-hi la necessitat de noves llars assequibles si es vol revertir l'escassetat d'habitatge protegit i d'aquesta manera acurar la crisi derivada del sensellarisme.⁵

Altres qüestions nogensmenys rellevants

En aquest resum succint de les necessitats del tercer sector, no hi pot faltar fer esment de la integració de persones, en moltes ocasions d'origen migrant, que viuen de l'economia informal, atès que no disposen d'alternatives legals de feina. És en aquest sentit que cada dia que passa es fan més urgents els programes de formació i inserció laboral, així com la reforma de la llei d'estrangeria es fa cada dia que passa més inajornable.

En el calaix queden encara moltes capses per obrir, tals com la de la pobresa -que a hores d'ara afecta ja un 23 % de la població-, o la de la taxa d'atur entre les persones joves amb estudis baixos -que segons el darrer informe de l'enquesta de població activa corresponent al segon trimestre de 2023, és del 30,8 %-, o la de la infància en risc, o la de l'en-

velliment de la població, o la de l'increment de la dependència, o la de la violència masclista, o la de la segregació escolar...

El projecte en el qual el tercer sector social sabadellenc està compromès, passa per una acció social forta, fonamentada en el compromís conjunt de les entitats socials, de l'Ajuntament i de les altres administracions públiques comptant amb la complicitat del teixit social i econòmic de la ciutat. L'acció social a Sabadell disposa d'un conjunt important d'actius i de recursos personals i econòmics dels quals cal extreure'n el màxim profit. Aquesta és, al cap i a la fi, la contribució que el tercer sector social fa a la societat, per la qual demanen reconeixement.

4- Per Decret llei, en Consell de Ministres celebrat el 19 de desembre de 2023, s'aprovava la reforma de la Llei de mecenatge 49/2002, de 23 de desembre. Una reforma insuficient, però que va en la línia de potenciar el mecenatge com a element multiplicador de la capacitat de les entitats no lucratives que presten serveis d'interès públic, d'obtenir nous ingressos.

5- Un apunt: cada any que passa s'incrementa a Sabadell el nombre de persones sense llar i avui aquesta xifra assoleix les 280 persones, un centenar més que no pas fa tres anys.

COHABITAC, treball en xarxa per la construcció d'habitatge social

Per Pere Esteve Sala

President de COHABITAC

President de la Fundació NOULLOC Habitatge Social

Recentment, COHABITAC, la **Coordinadora de fundacions promotores i gestores d'habitatge social de lloguer de Catalunya**, ha celebrat el seu **20è aniversari**.

La Coordinadora té per missió combatre l'exclusió residencial i els seus efectes mitjançant la **Promoció, Rehabilitació, Compra, Cessió i Gestió d'habitatges de lloguer social** sota estrictes criteris de bones pràctiques.

De la mateixa manera, col·labora amb entitats del tercer sector social, generant iniciatives publicoprivades que permetin la captació i provisió d'habitatges arreu del territori per a aquestes entitats.

COHABITAC forma part de la Taula del Tercer Sector Social de Catalunya, amb categoria de Federació, essent l'entitat referent en l'àmbit de l'habitatge social i part de les fundacions integrants hem estat homologades com a Promotores Socials, d'acord amb l'article 51.2 de la Llei 18/2017 del dret a l'habitatge.

Actualment, són **16** les fundaci-

ons sense ànim de lucre adherides a la Coordinadora, i totes elles estan obligades per Llei a reinvertir, com a mínim, el 70% dels excedents nets anuals que obtenen al compliment dels fins fundacionals.

Les fundacions de COHABITAC reinvertim al voltant del 100% al compliment dels fins fundacionals, traduint-se en polítiques per ampliar el parc d'habitatges de lloguer social.

Aquest fet és molt rellevant o, millor dit, serà molt rellevant a pocs anys vista, moment en el qual les fundacions haurem finalitzat el pagament de les primeres quotes hipotecàries corresponents a les promocions d'obra nova i es disposarà d'un fons molt important per a la reinversió. Aquest és precisament el model europeu, ja sigui sota el nom "woningcorporatie" dels Països Baixos, així com el model britànic de les "Housing Associations", exemples clars de la tendència, des dels anys setanta i vuitanta del segle passat a Europa

Occidental, d'orientar els models d'habitatge social cap a una visió més de mercat.

Les fundacions que formen Cohabitac han construït al voltant de **10.000 habitatges socials**. Pel que fa avui en dia, les fundacions estem gestionant més de **4.200 habitatges de lloguer social**, el que representa aproximadament el **10% del parc d'habitatges de lloguer social de Catalunya**, tenint la capacitat per augmentar el parc d'habitatge en més de **1.000 Habitatges/any**.

Per acabar, amb vista al futur, les fundacions estan col·laborant amb prop de **20 nous ajuntaments** per a promoure habitatge social de lloguer d'obra nova, procedents dels fons Next Generation, donant un total de més de **1.600 nous habitatges**, el que representa aproximadament el 35% del total dels habitatges que es promouran arran d'aquesta font d'ajuts.

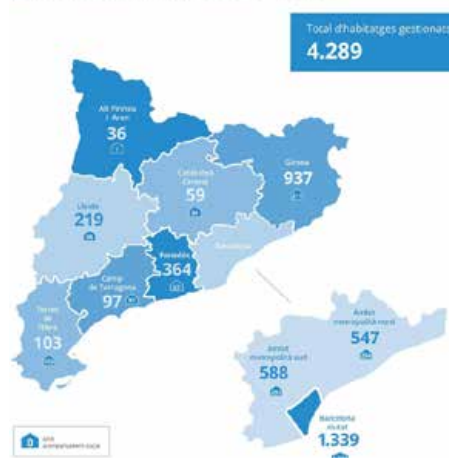
Una evidència més que, quan hi ha els recursos necessaris i els ajuntaments coneixen la nostra labor, les fundacions són els operadors propicis per a dur a terme la ingent tasca d'ampliació del parc d'habitatges de lloguer social.

En aquest mapa de Catalunya, distribuït per vegueries, podem veure el volum d'habitatges gestionats avui en dia per les 16 fundacions integrants:

Com es pot veure, la gran part (58%) dels habitatges que gestionen les fundacions de COHABITAC es troben localitzades a la vegueria de Barcelona, més concretament a la ciutat de Barcelona (31%), i en menor mesura a l'Àmbit metropolità nord i sud. Però les fundacions tenen presència a totes i cadascuna de les vegueries.

També podem observar aquells habitatges on hi ha un seguiment social intens per part de les fundacions membres o bé per part

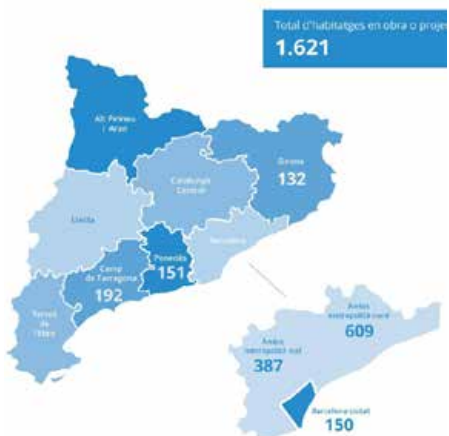
Habitatges gestionats a Catalunya per les fundacions membres de COHABITAC

d'entitats socials especialitzades. **Un total de 4.289 habitatges.**

Podem veure també el detall dels més de 1.600 nous habitatges que es troben en fase de construcció o

Habitatges en obra o projecte a CATALUNYA promoguts per part de les fundacions membres de COHABITAC

de projecte, molts d'ells derivats dels fons europeus de recuperació.

Les diferents fundacions integrants de COHABITAC fan ús de les següents vies per a poder ampliar el parc d'habitatge social de lloguer a Catalunya:

- Promoció (obra nova)

Les fundacions promotores de COHABITAC desenvolupen promo-

cions d'edificis d'obra nova en col·laboració amb l'administració pública. Uns habitatges socials dissenyats tenint en compte criteris de mínim manteniment, sostenibilitat i accessibilitat, com a resultat del bagatge històric acumulat durant els seus anys de trajectòria.

Per a poder desenvolupar una promoció d'habitatges de lloguer social les fundacions requereixen:

- Sòl públic, a través d'un dret de superfície, a 75 o 99 anys.
- Subvencions, que cobreixi el 20-30% del cost de l'obra.
- Finançament, en condicions apropiades, que cobreixi el 70-80% restant.

- Rehabilitació

Fan obres de rehabilitació i/o adequació dels habitatges, mitjançant empreses d'inserció laboral, per assegurar la màxima coherència en els processos d'inserció residencial i laboral de les persones en situació més vulnerable.

- Compra d'habitatges

Les fundacions adherides a COHABITAC adquireixen habitatges procedents d'execucions hipotecàries, comprades per la via del templeig i retracte o de forma directa al mercat privat.

Sovint, aquests habitatges es troben en situació d'ocupació, essent les fundacions les encarregades de la regularització d'aquestes persones, d'aquestes famílies.

- Cessió de particulars, societats i administració pública.

També cerquen i aconsegueixen habitatges cedits per persones propietàries particulars, societats, o administracions públiques.

Quan els habitatges cedits no estan en perfecte estat, realitzen els arranjaments necessaris a l'habitatge per complir les mesures d'habitabilitat i, en cas de degradació durant la seva cessió, garanteixen la cura i el manteniment i, un cop finalitzada la cessió, el retornen en perfecte estat. Les fundacions s'ocupen de la re-

lació amb els llogaters, els veïns i la comunitat, **garantint el corresponent pagament mes a mes.**

A COHABITAC no hi ha dues fundacions iguals. Cadascuna d'elles té la seva pròpia idiosincràsia i donen cobertura a les diferents problemàtiques entorn de l'habitatge social.

En conseqüència, la seva activitat és dirigida a persones i col·lectius diferents, com és el cas de:

- Persones en situació de sense-llarisme

Les fundacions de COHABITAC proveeixen d'habitatge per aquest col·lectiu, tant per a les persones que es troben sense llar, com a les que prèviament ja han passat per algun programa de sensellarisme i requereixen un recurs residencial al final del procés de suport, com és el cas d'una llar compartida.

- Persones en altres situacions de vulnerabilitat

Faciliten habitatge a preu molt social a famílies que es troben en una situació greu d'exclusió residencial i les acompanyen amb plans de treball amb l'objectiu que recuperin la seva autonomia.

Prioritzen les famílies amb menors a càrrec i posen especial atenció a la perspectiva de gènere, tot i que els col·lectius atesos són diversos.

- Candidats del Registre de Sol·licitants d'HPO

Les condicions establertes a les bases d'adjudicació de cadascuna de les promocions disponibles marcarà els requisits imprescindibles, com és el cas del topall d'ingressos (mínim i màxim), empadronament, acreditar la necessitat d'habitatge, etc.

En aquestes bases d'adjudicació, sovint s'hi fa una reserva d'habitatges per a col·lectius específics com són persones amb discapacitat, gent gran (> 65 anys), joves (< 35 anys), famílies monoparentals/monoparentals, etc.

- Entitats socials

La col·laboració amb les entitats socials té com a objectiu cercar

habitatges a preus assequibles perquè hi puguin dur a terme les seves activitats d'atenció i suport a les persones. També gestionen habitatges de lloguer social per encàrrec d'entitats socials, assegurant-ne el bon ús i la bona convivència amb la comunitat.

• Serveis socials dels ajuntaments

Els programes gestionats en conveni amb diversos ajuntaments preveuen la captació i gestió immobiliària d'habitatges, la seva rehabilitació, l'acompanyament social de les famílies en l'ús de l'habitatge, en la convivència amb la comunitat i, si s'escau, accions adreçades a facilitar la seva inserció laboral.

COHABITAC creu fermament que un habitatge estable és el punt de partida fonamental per a reiniciar un projecte personal i familiar d'inclusió social.

La coordinadora està conformada per diverses entitats que comparteixen aquesta convicció i realitzen un acompanyament social als usuaris, d'una manera o una altra. Aquest acompanyament es fa de manera integral, abordant una àmplia gamma d'aspectes que in-

clouen l'econòmic, el laboral, el formatiu, el socioeducatiu, el relacionat amb la salut mental, i el comunitari.

Per a brindar el millor suport possible, complementen aquest acompanyament amb la col·laboració d'entitats especialitzades en les problemàtiques específiques que puguin afrontar les persones que atenen.

En el marc de la responsabilitat indefugible que té el sector públic de garantir habitatge digne a tots, la **col·laboració publicoprivada** hauria de tenir un paper destacat.

Invertir en habitatge assequible és socialment just i necessari, i gaudeix d'una important compensació social i econòmica, millora els resultats educatius i estalvia futures despeses sanitàries a la vegada que augmenta la protecció dels grups més vulnerables.

La prioritat de les administracions públiques hauria de ser la planificació de l'ús del sòl, la implementació de polítiques d'habitatge amplies i l'estímul de la innovació per part dels sectors de la construcció i de la rehabilitació. La iniciativa privada sense ànim de lucre podria fer-se càrrec de gran part de la resta.

Naturalment, aquesta estratègia comporta **destinar pressupostos públics al Tercer Sector**, però l'experiència demostra que la col·laboració publicoprivada no només contribueix decididament a la viabilitat econòmica dels habitatges socials de lloguer sinó que també enforteix la xarxa d'operadors i millora significativament l'eficàcia de la resposta a les necessitats socials garantint la rendibilitat de la inversió realitzada.

Els reptes als quals s'enfronten les fundacions integrants de COHABITAC, i la població en general, actualment no ens donen treva.

Cal, doncs, que l'administració i la societat en general, així com els propis actors socials continuem treballant plegats per tal de poder donar cobertura a totes aquestes necessitats i reptes socials que tenim al davant.

Com hem fet els darrers 20 anys, COHABITAC i les 16 fundacions membres es posen a disposició de la població.

Pere Esteve Sala

President de COHABITAC

President de la Fundació NOULLOC Habitatge Social

El cinema i el conflicte nord-irlandès

Muriel Giménez
Periodista

El passat 3 de febrer, el partit nacionalista d'Irlanda del Nord, el Sinn Féin, va estrenar-se, per primera vegada en la seva història, al capdavant del Ministeri Principal de l'Executiu Autònom d'Irlanda del Nord, per mandat del parlament nord-irlandès, l'Assemblea de Stormont, en guanyar les eleccions. La vicepresidència ha quedat en mans dels unionistes, i s'ha format un govern que ha començat amb bones paraules i esperit de cooperació entre les dues parts que, durant dècades, s'han enfrontat amb virulència en aquesta regió.

Aquest fet històric em serveix, de fet, d'excusa perfecta per parlar d'un film que s'ambienta en l'auge del conflicte entre protestants i catòlics a la regió a finals dels anys 60 del segle XX. Es tracta de la pel·lícula que porta el mateix nom que la capital nord-irlandesa, *Belfast* (2022), dirigida pel britànic Kenneth Branagh.

Lloada per la crítica i premiada, aquesta pel·lícula autobiogràfica destaca per oferir una visió diferent de la que se sol mostrar quan es retrata aquest conflicte. Branagh va passar els seus primers anys de vida en un petit barri de Belfast on catòlics i protestants conviuen a priori pacíficament fins a l'escalada del conflicte. Per aquest motiu, fidel a aquest esperit genuí de la seva infantesa, el film està narrat des de la perspectiva del protagonista, un nen de 9 anys.

En aquest sentit, percebem la perplexitat del personatge envers una situació que no acaba d'entendre gaire bé. Després dels primers atacs de grups de protestants al seu barri, pregunta a la seva amiga com pot distingir un catòlic d'un protestant. Pel nom, li diuen, però després de comparar el nom dels veïns catòlics i protestants, arriben a la conclusió que no és una característica fiable, que no hi ha realment un tret que els distingeixi clarament i que per saber-ho ho han de dir explícitament.

D'aquesta manera, Branagh va filant al llarg de tota la pel·lícula l'absurditat dels bàndols d'un conflicte que deriva cap al sectarisme i, com es palpa clarament en la pel·lícula, l'oportunisme per part dels atacants (en aquest cas, dels protestants, ja que són la majoria en el barri) que s'organitzen en bandes i que aprofiten els atacs per fer pillatge i robar en els establiments.

Precisament, és memorable el moment en què el pare del protagonista, que treballa a Anglaterra i ve només els caps de setmana, es discuteix amb el mafiós del barri. Aquest l'acorrala i li diu: "Ja és hora que els protestants facin un pas endavant. Tu no ets un protestant de veritat si no estàs amb nosaltres". "Tu tampoc", li contesta el pare, "ets un pinxo i sempre ho seràs."

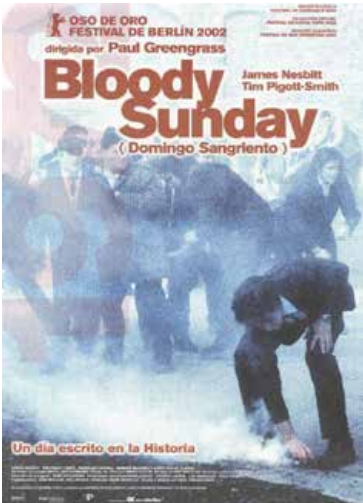
El film transcorre de manera coral amb la quotidianitat del dia a dia, d'aquest dia que sembla "normal" però que conviuen amb les barricades al carrer, els tumults, l'exèrcit i els líders del barri posant pau. També entre les pel·lícules (el film en si és un homenatge al setè art, perquè al nen li encanta anar al cine) que tant gaudeix el nen quan va al cine; l'escola i la nena que li agrada; la meravelliosa parella d'avis, amb qui el protagonista té un lligam especial i amb qui té les escenes més tendres i divertides de la pel·lícula, i els problemes de deutes de la família i el procés de migració.

Belfast és especialment recomanable pel punt de vista que ofereix, des de l'absoluta innocència i el desconcert davant les situacions que viu. I perquè malgrat que el conflicte va creixent, també hi ha espai per a les rialles, la música, els balls i l'amor. I la família es manté íntegra, i és un exemple de tolerància i antisectarisme en un context polaritzat i cada vegada més violent.

Molts segurament pensaran que és una versió edulcorada i naïf del conflicte. Però precisament aquesta és la grandesa en la visió d'un infant de 9 anys. I la dedicatòria final et deixa pensant en TOT el que realment va venir durant els anys posteriors: *Per als que es van quedar, per als que van marxar. I per a tots aquells que es van perdre.*

I què va passar amb tots aquells que es van perdre?

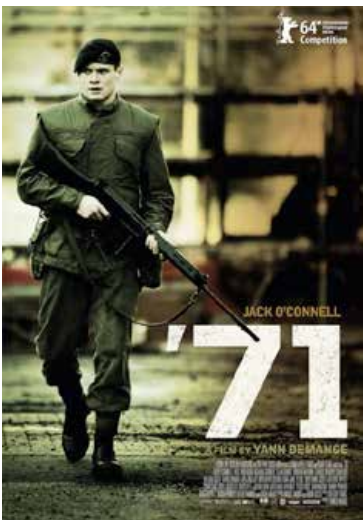
La dedicatòria de Branagh al final de *Belfast* ens serveix per parlar d'aquelles històries reals menys edulcorades sobre el conflicte nord-irlandès, però també a les quals estem més avesats i que val la pena recordar.

En primer lloc, amunt del podi, tindriem **Bloody Sunday** (Paul Greengrass, 2002). Filmada com si es tractés d'un documental, ressegueix des de ben endins la tragèdia que va ocórrer a Londonderry el diumenge 30 de gener de 1972. Durant una manifestació organitzada per la societat civil, encapçalada pel sacerdot idealista

Ivan Cooper, i en què protestaven pel decret del govern britànic que autoritzava la detenció i empresonament sense judici previ de sospitosos de pertànyer a l'IRA, catorze persones van morir i una trentena van ser ferides quan els soldats britànics van disparar indiscriminadament contra els civils desarmats.

Greengrass va brodar la narració d'aquesta història, punt d'inflexió del conflicte (els fets van animar molts indecisos a integrar-se a l'IRA), gràcies a un hiperrealisme que posa els pèls de punta i a una capacitat de fugir del maniqueisme i apostar per la màxima objectivitat, malgrat la gravetat dels fets que explica.

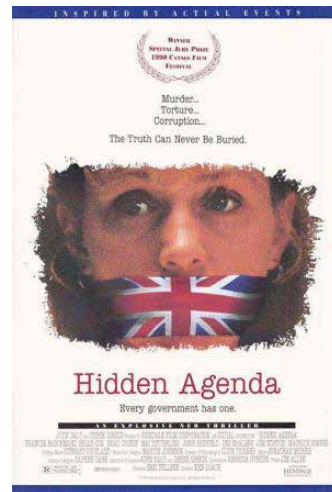

En la mateixa línia es desenvolupa '71 (Yann Demange, 2014), que recull amb realisme aquesta tensió social i situació de guerra civil que es va viure en aquestes dècades a Irlanda del Nord. Després d'un motí i un enfrontament violent entre el veïnat d'un barri de Belfast i l'exèrcit, un jove soldat es perd per la ciutat, fugint entre els carrers patrullats per paramilitars i bandes de carrer.

Finalment, *En el nombre del padre* (Jim Sheridan, 1993) és ja un clàssic sobre com era la justícia en

aquest context del conflicte als anys 70. El protagonista, un bala perduda sense vinculacions polítiques, és acusat de participar en un atemptat terrorista i condemnat a cadena perpètua. Gràcies a una advocada, aconsegueix fer sortir a la llum l'arbitrarietat judicial i els errors que el van dur a la presó.

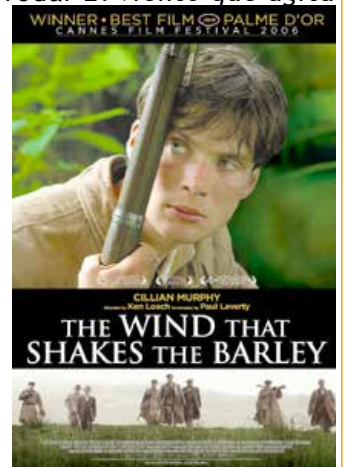

l' *Agenda oculta* (Ken Loach, 1989) se situa a principis dels 80 del segle XX i se centra en un advocat i una advocada nord-americans que lluiten a favor dels drets humans i que viatgen a Belfast per investigar el tracte que reben els presos de l'IRA. Fins que l'advocat és assassinat. La investigació per part d'un honest policia arribat de Londres, queda fermament bloquejada

per les autoritats policials de l'Ulster instal·lades en la guerra bruta contra els republicans irlandesos, i així es perpetua el domini dels protestants unionistes que alimenta el conflicte.

Els orígens

Ken Loach per partida doble s'ha interessat pel conflicte nord-irlandès. A part de la citada *Agenda oculta*, anys més tard va rodar *El viento que agita la cebada* (2006). Situada el 1920, segueix dos germans que entren a formar part de la guerrilla que lluita contra l'exèrcit britànic per la independència d'Irlanda. Després de patir moltes baixes, el govern britànic pacta amb la guerrilla, però l'acord provoca divisions dins de l'IRA i desemboca en un nou conflicte armat.

També *Michael Collins* (Neil Jordan, 1996) se centra en aquest històric revolucionari irlandès (1890-1922) que va lluitar contra l'ocupació anglesa i que va rebre una dura repressió per part de la Corona per la seva activitat terrorista.

Activitats de la Lliga

23 de gener

Vam assistir a la presentació del llibre d'en Jordi Armadans, **Pau. El valor de la vida als nostres dies** a l'auditori Mn. Joan Nonell de la parroquia de la Puríssima

de Sabadell. L'acte, organitzat per Justícia i Pau de Sabadell, va ser molt ben acollit per un públic força sensibilitzat a favor de la pau i contra el desarmament. Aquests són temes que l'autor, reconegut periodista i activista pacifista, hi va exposar en un format d'amena conversa amb en Francesc Macià, membre de Justícia i Pau, portant a les persones presents a una reflexió sobre les diferents formes de violència que sacsegen el món.

30 de gener

L'oca que no volia marcar el pas. Aquest era el títol del conte que va ser explicat a la Biblioteca del Sud de Sabadell en commemoració del Dia Escolar de la No-violència i la Pau (DENIP), organitzat per la Coordinadora Un Altre Món és Possible amb qui col·laborem La Lliga dels Drets dels Pobles. A l'ac-

te hi van assistir una trentena de nens i nenes, molt atents i participatius en aquesta activitat pedagògica sobre la pau i la no-violència.

te hi van assistir una trentena de nens i nenes, molt atents i participatius en aquesta activitat pedagògica sobre la pau i la no-violència.

7 de febrer

El dimecres 7 de febrer vam assistir a la concentració contra el genocidi que està cometent el govern d'Israel contra la població palestina i en solidaritat amb periodistes, fotògrafs i altres treballadors de mitjans de comunicació a Gaza, on ja es compten entre 80 i 127 treballadors de mitjans de comunicació, segons les fonts que fan el recompte. En acabar vam anar a donar suport i ànims a la vaga de fam de la Llum Mascaray, la Gabriela Serra i el Martí Olivella en la demanda que fan al govern espanyol perquè talli la venda d'armes, doni suport a la denúncia de Sud-àfrica contra el genocidi israelià de la població palestina i actuï de ferm per facilitar l'ajuda humanitària de la població de Gaza i la fi de la guerra.

El 26 de febrer comença el XV Curs de Filosofia per la Pau que organitza la Lliga dels Drets dels Pobles

a Santa Coloma de Gramenet per encàrrec del Departament de Solidaritat i Cooperació municipal.

Els cursos consisteixen en quatre exposicions al voltant del títol genèric de Memòria Democràtica i Drets Humans durant els dies:

-26 de febrer:

Memòria i reparació de les violacions dels drets fonamentals, per Josep Cruanyes i Tor, advocat i historiador. Coordinador de la Comissió de la Dignitat.

-4 de març:

Les arrels històriques dels conflictes armats actuals. El cas d'Israel i Palestina, per Enric Prat Carvajal: Historiador i professor del Barcelona Program for Interdisciplinary Studies de la UPF.

-11 de març:

El sentit democràtic de fer memòria, per Ricard Conesa Sánchez: Doctor en història contemporània per la UB i actual investigador post-doctoral de la UNED. Va ser tècnic de projectes del Memorial Democràtic entre 2009 i 2014, i tècnic de projectes de l'Observatori Europeu de Memòries de la Fundació Solidaritat UB des del 2015

-18 de març:

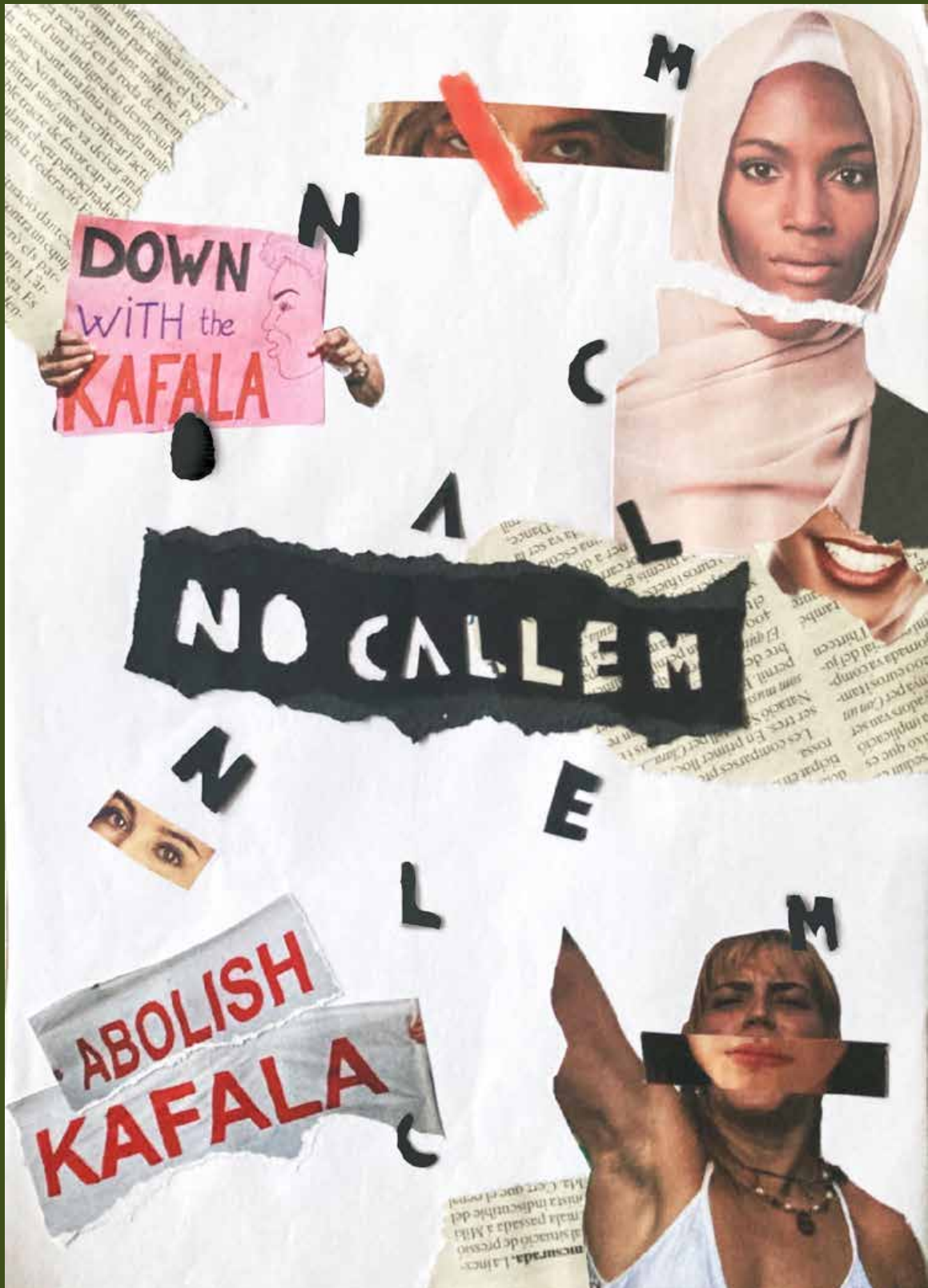
Antoni Benaiges, el mestre que va prometre el mar: Una batalla guanyada a l'oblit, per Sergi Bernal Ferrando, geògraf i documentalista d'històries humanes i compromeses.

Tercer premi del concurs de contraportades entre l'alumnat de disseny de 2n de batxillerat de l'IES Ferran Casablanques de Sabadell, curs 2022-2023

Autora: Laia Rodríguez

Tema del concurs: "Empoderar les treballadores domèstiques migrants del Líban i països del Proxim Orient en la recerca dels drets laborals i lluitar contra el racisme, el classisme, el sexisme, l'explotació i el sistema Kafala"

LLIGA DELS DRETS
DELS POBLES
G-58.267.097

C/ Sant Isidre, 140 - 08208 Sabadell -
Tel. 93 723 71 02
info@dretsdels pobles.org